

Släkthistoriska Studier

Publicerad av Genealogiska Föreningen | Published by the Genealogical Society of Sweden

Släkthistoriska Studier 2023:104

Ett sällsynt arvskifte i Huvudstad 1666

Claes Westling
epost: westlings@hotmail.se

Publicerad den 19 juni 2023

DOI: 10.55797/gph612 och ISSN 2004-3910

Öppen tillgång genom en Creative Commons CC BY 4.0 licens.

Copyright på artikeln tillhör författarna.

Publicerad på Kungliga Bibliotekets OJS-plattform publicera.kb.se.

Citera artikeln (exempel): Westling C., *Ett sällsynt arvskifte i Huvudstad 1666*,
Släkthistoriska Studier 2023:104.

Släkthistoriska Studier publiceras av Genealogiska Föreningen (org. nr. 802001-19643),
Lofströms Allé 7, Sundbyberg. Kontakt: shs@genealogi.net

Ett sällsynt arvskifte i Huvudstad 1666

Claes Westling

Publicerad 19 juni 2023

Bidrag till »Festskrift tillägnad Urban Sikeborg på hans 60-årsdag«

Man möter ofta föreställningen att livet förr var hårt, fattigt och grått. Från Huvudstad by intill Vadstena finns ett bevarat arvskifte från år 1666 som tvärtom vittnar om relativt välstånd. Arvskiften, bouppteckningar och testamenten från 1600-talets bondemiljö är ovanliga i våra arkiv och just det här arvskiftet kan ha bevarats för att det har hamnat på »fel ställe« i Vadstena stadsarkiv. Det beskriver dödsboet efter bondeparet Mårten Olofsson och Anna Eriksdotter och hur deras barn fördelade sitt arv. Gården de arrenderade av kronan var något större än en genomsnittlig gård i området vid samma tid. I sina hus hade de rejäla mängder mat, dryck och spannmål, ett omfattande textilförråd, silver och penningar samt en rikhaltig djurbesättning. Arvskiftet är därför ett mycket intressant vittnesbörd om tidens livsvillkor. Inte minst mot bakgrund av att 1600-talets första hälft hade präglats av ett mycket hårt tryck på befolkningen genom de ständiga expansionskrigen, pestepidemier, översvämning och dessutom, förmodligen, två svåra bränder på den aktuella gården i Huvudstad.

Huvudstad ligger i Sankt Pers socken ca 1 km öster om Vadstena. Under äldre tid anges avståndet till stadsgränsen till 2,5 km. Ortnamnstypen är från järnåldern och innehåller troligen ett mansnamn i förledet och efterledet – sta(d). Det första skriftliga belegget för Huvudstad är från 1340-talet.¹ Under medeltiden ägdes jorden i Huvudstad av stormän eller lokala kloster, vilket gällde stora delar av den så kallade Vadstenaslätten. Mot slutet av medeltiden fanns här tre gårdar om totalt 8 attungar (ca 96 tunnland) vilka till slut ägdes av Vadstena kloster.² Därmed tillhörde byn den jord som drogs in från klostren till kronan under reformationen och följaktligen blev kronohemman som arrenderades ut till kronobönder. I exempelvis 1570 års jordebok redovisas tre ungefär jämnstora gårdar i byn med P. Eriksson, P. Svensson och P. Smålänning som brukare.³ Sannolikt en av dessa, »P i

¹ Ortnamnsregistret.

² Ridderstad (1917).

³ RA, Landskapshandlingar, Östergötlands handlingar 1570:6 (uppslag 47; RA bildid: A0048700_00018).

Huffudsta«, förekommer frekvent i Vadstena stads äldsta bevarade dombok (tänkebok) från 1579 till ca 1600. Han tillhörde stadens borgerskap eftersom han bland annat betalade skatt i staden och valdes till olika ämbeten, något som kan förklaras med att han var tomtägare i staden och inte längre bodde i byn.⁴ Att denne Pe(de)r i Huvudstad inte bodde där utan i staden visar en genomgång av Landskapshandlingarna från den här perioden. I till exempel 1586 års årliga ränta och 1590 års redovisning av kyrkotiondet, redovisas Olof Andersson, Olof Joensson och Nils Joensson som arrendatorer på var och en av de tre gårdarna.⁵

De tre gårdarna fanns kvar under en lång tid framåt, se karta på Bild 1. Den Olof Andersson som arrenderade en av gårdarna 1614 (samma Olof som ovan?) kan mycket väl vara far till de Anders och Mårten Olofsson, troligen bröder, som uppträdde som arrendatorer av var sin gård under tidigt 1600-tal.⁶ De båda bör ha varit födda strax innan eller runt sekelskiftet 1600. Första söndagen efter pingstsöndagen 1624 hade dessa bönders båda gårdar brunnit ned fullständigt. Därför begärde man häradsrättens vittnesbörd och stöd så att man kunde beviljas så stor skattefrihet att man kunde bygga upp gårdarna igen. Rätten menade att det fordrades tre års frihet »för dhen långa timbervägen skuld«.⁷ År 1644 var det dags igen. Den 18 april brann två gårdar i byn så »... at ther icke ähr lempnad en sticka mehr ähn een lithen Badstuffwa«.⁸ Först två år därefter fick man två års frihet för återuppbyggnaden beviljad. Från Huvudstad finns ett bevarat arvskifte från den 1 mars 1666 efter Mårten Olofsson och hans hustru Anna Eriksdotter (patronymikonet från mantalslängden 1659⁹). Det är ovanligt att kunna få en så pass detaljerad beskrivning av ett bondehem så långt tillbaka i tiden och speciellt för en gård som arrenderades av kronan. Som framgår nedan var det, kanske något oväntat, ett relativt rikt hushåll.¹⁰

Arvskiftet borde ha lagts till Aska häradsrätts arkiv, men har av någon anledning hamnat i Vadstena rådhusrätts och magistrats arkiv i serie FII:1, Bouppteckningar och arvskiften. Det ligger alldeles i början av volymen, men det är inte helt klart vilka av de lösa handlingarna först i volymen som hör samman. Man kan inte vara säker

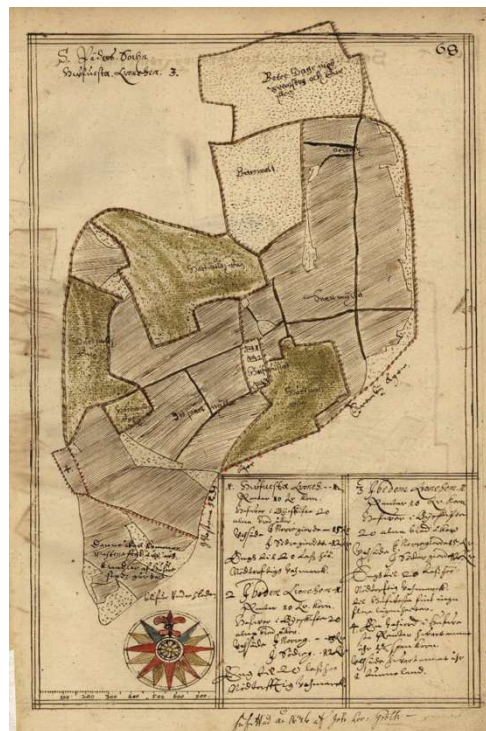

Bild 1. Byn i Huvudstad på 1630-talet. Källa: Äldre geometriska kartor, Lantmäteriet D5 (opaginerad, RA bildid R0000162_00044). Licens Creative Commons Public Domain.

⁴ Om tomtägandet, se till exempel 16 mars 1589 eller 15 april 1596 i Ericsson (1952).

⁵ Landskapshandlingar, Östergötlands handlingar 1586:10 (uppslag 15; RA bildid: A0048903_00021) samt 1590:11 (uppslag 31; RA bildid: A0048981_00039).

⁶ Landskapshandlingar, Östergötlands handlingar 1614:7 (uppslag 12; RA bildid: A0049306_00021) samt 1621:2 (opaginerad; RA bildid: A0049353_00017).

⁷ VaLA, Göta Hovrätt – Advokatfiskalens arkiv EVIIAAAF:7 (den 2 augusti 1624).

⁸ Göta Hovrätt – Advokatfiskalens arkiv EVIIAAAF:15 (den 15 maj 1644) samt EVIIAAAF:16 (den 6 mars 1646).

⁹ RA, Mantalslängder 1642–1820 Östergötlands län 19 (uppslag 1315; RA bildid: A0005852_00085).

¹⁰ VaLA, Vadstena rådhusrätts och magistrats arkiv FII:1. Se text angående diskussion om vilka sidor som berör arvskiftet.

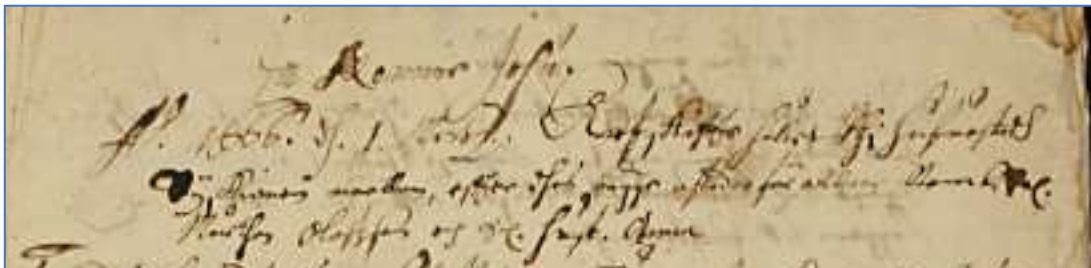

Bild 2. Prov på handstil och språk ur arvskiftet. Vadstena rådhusrätt och magistrats arkiv FII:1. Foto: Författaren.

på att de ligger i rätt ordning. En genomgång av de cirka första 20 sidorna i volymen visar att det allra första dokumentet rör någon som hade fordringar på en P. Jonsson och det mesta talar för att denne någon var en stadsbo då transaktioner i Danmark, Askersund, Strängnäs etc. beskrivs. Nästa dokument är äldre än arvskiftet i Huvudstad. Där skrivs om landgillet 1622 och bl.a. omnämns Brodde Svensson, född 1564, och hans samtida Herman Harder.¹¹ Även denna handling är efter en stadsbo. Nästa dokument rör kostnader för en begravning och därefter följer ett memorial över bland annat vad en Nils hade kostat på sin saliga hustrus begravning som ägde rum »hälige torsdag«, det vill säga Kristi himmelfärdsdag. Inget av dessa dokument hör heller till arvskiftet i Huvudstad. Först på volymens uppslag 8:s högersida börjar arvskiftet och slutar av allt att döma på uppslag 15:s vänstra sida. På uppslag 15:s högersida är det ett annat dödsbo som beskrivs, främst därför att ankans del i dödsboet omtalas upprepade gånger, medan det i Huvudstad gällde ett arvskifte efter båda föräldrarna. På uppslag 16 och framåt gäller det en avliden borgmästare i Vadstena och andra ärenden. Arvskiftet i Huvudstad omfattar alltså 14 sidor, men är allt annat än strukturerat. Å ena sidan återkommer vissa uppgifter men å andra sidan saknas uppenbarligen en del information. Skriften är heller inte alltid lättläst (se Bild 2). Det här är min läsning och tolkning.

Paret hade sannolikt åtta barn vid arvskiftet. Sonen Olof eller Olaus (1632–1701) hade läst till präst i Uppsala och kom att bli kyrkoherde i Västra Stenby i Aska härad i Östergötland med det spektakulära efternamnet Metropolin (efter Huvudstad). Övriga fyra söner hette Erik (död 1683), Nils (död 1676), Hans (död 1667) och Sven (död 1668), de två förstnämnda var gifta, de båda andra ogifta vid arvskiftet. Döttrarna Britta, Cecilia och Elin var alla gifta. Cecilia Mårtensdotter var gift med Jöns Algotsson i Hageby, Hagebyhöga socken i Aska härad. Hustru Britta var äldst av döttrarna och gift i Orlunda socken, också i Aska härad, och möjligen änka vid arvskiftet. En icke namngiven dotter var gift med den Anders Olofsson som nämns i arvskiftet å hustruns vägnar, men det finns även en Anders Åhnesson som nämns vid ett par tillfällen. Det kan alltså ha funnits ytterligare en dotter, eller så är dessa båda män makar till Elin och Britta (se Tabell 1 för en sammanfattande släkttavla).¹²

Silvret i hemmet redovisas till ett totalt värde av 327 daler kopparmynt. Det utgjordes av ett nytt så kallat spångbälte (med flätad tråd, spänger) om ca 35 lod eller ca 450 gram, ett bälte med svårtolkad benämning (troligen står det »Bulebälte«) med bältesskor som var en sorts utsmyckning, vikt 18 lod. Därefter ett förgyllt bälte på svart sammet, vikt 27 lod. Vidare ett högt stop med förgyllt gjord (»johl«) 14 lod, en kåsa om 13 ½ lod, ett litet stop 10 ½ lod, en förgylld kedja med krucifix 10 ¼ lod, 8 skedar om sammanlagt 24 lod (se Bild 3), 6 ringar och ett spänne. Slutligen 2 stycken pantskedar av en Måns SS i Vadstena och av Nils i Björnsund (möjligen i

¹¹ Se Söderström (2000).

¹² Se arvskiftet; se även släkten *Metropolin* i Örnberg (1884–1908, del XIV, s. 135ff) samt VaLA, Örnbergsska samlingen 14 (opaginerad; RA bildid: V0000033_00081).

Västra Ny socken) samt en pantring. För att få en uppfattning av silvrets värde kan man jämföra priset vid några samtida gårdsförsäljningar i centrala Vadstena. Då lantmätaren Gunnar Andersson köpte en stadsgård av Anders Hansson Swart år 1662 betalade han 180 daler kopparmynt och då en Nils Andersson 1672 sålde en halv stadsgård till svågern Anders Olofsson var priset 250 daler kopparmynt.¹³

Textilierna var en mycket viktig del av lösöret. Från gården i Huvudstad redovisas blaggarn¹⁴ 116 alnar (varav 23 alnar möjligen kallas »triggeskaftsblaggarn«), grov handklädesväv 8 alnar samt »Grått Linnet och Yllet« 6 alnar. »Grått« var en benämning på ett visst kläde från Lübeck¹⁵, möjligen är det detta som avses här? Totalt rörde det sig om 148 alnar tyg. Därutöver fanns 21 alnar uppskuret vadmal (»wallmar«) till legofolks lön. De åtta barnen fick även dela på ett antal bolster samt huvudbolster, ryor i vitt och grått, lärftlakan, bänkläde, blaggarnslakan, åkläden (överkast), ett antal hyende (dynor) varav ett med gullskinn, bordkläde och dukar, sängkappa, örngott, fyrskafad duk med mera. När det gäller kläder fanns bland annat blaggarnsskjorta, vadmalströjor, -jacka och -byxor, ullstrumpor, skinnbyxor och -strumpor, svart kjortel av rask (tunt ylletyg), röd kjortel, blå kjortel, skinnkjortel, vadmalskjortel, snörliv, svart livstykke och en kjortel av bovis (engelskt grovt linne). Efter modern ärvde Jöns Algutssons hustru bästa kappan och Anders Olofssons hustru en gammal kappa, en jacka samt ett plagg jag inte har kunnat uttyda benämningen på. Till den textila delen hörde en spinnrock, 13 (?) vävskedar i klädesboden liksom troligen en vit varpa.

Djuren på gården 1666 var två hundar som sönerna Olof och Nils fick. Vidare en gammal ox, en brun ko, två kvigor, fyra stutar, två svarta ston, ett föl, fem gamla svin och sju ungsvin. Av fåren fick dottern Britta 16 stycken och övriga syskon fick dela på resten. Höns fanns också. De redovisas inte i arvskiftet, men enligt jordeboken betalade man skatt i såväl höns som ägg.¹⁶ Att man också hade gäss visar innehållet i Vistehuset. Förutom 9 Gåshalvor fanns där galtfläsk 2 ½ stycken (ingen vikt anges), fårkött av baggar och får 33 stycken, ister, rågmjöl i en stånda, bröd uti ett fullt kar, en liten balja med kött och talg (?), kornmjöl 2 ¼ tunnor, ½ tunna mjöl i ett spilträ (laggkärl), några kannor gryn, humle i en stånda, i ett stort fat och i ½ tunna, ett spilträ med salt samt två stycken ölfat i källaren. Man förvarade också ett saltkar med mat till de främmande (gäster?). Spannmålen redovisas även i en separat förteckning: 30 tunnor korn samt 3 ½ tunnor flättring (landkorn), 7 tunnor råg, 4 ½ tunnor vete, 6 ½ tunnor havre, 4 tunnor malt, 4 ¼ tunnor ärter, ½ tunna mjöl i en stånda. Dessutom fanns 1 ¾ tunna storkorn (?) och 1 tunna hampafro samt 9 stycken liar och en slipsten. Totalt 64 tunnor spannmål och mjöl summerar skrivaren.

I visthuset stod 1666 också 1 tunna med ull och ½ tunna Grått (kläde?, se ovan), ull i en balja och i en full tunna, lite mjöl i ett kar, ett avlångt saltkar (?) och husgerådssaker samt 20 knipper blåsjärn. I den så kallade klädesboden fanns 12 stycken röda skålar, två »lockekar« och en kista med bröd, ett kar med kött och bröd, 22 trätallrikar och brännvinsvärplar (kaggar). Brännvinspannan ärvdes av sonen Sven,

Bild 3. Brännvinssked av silver, 1600-talets andra hälft. Kulturparken Småland AB, fotograf Jörgen Ludwigsson. Licens: Creative Commons CC BY.

¹³ Westling (2002, bilaga 1).

¹⁴ Av blånor, sämre delar av lin, hampa etc.

¹⁵ Se »grå« under 1b i SAOB (1893-, band 10, spalt G 1099).

¹⁶ Jordeböcker Östergötlands län 31 (uppslag 374; RA bildid: A0055276_00392).

liksom eventuellt även en bössa. Den stora så kallade bryggepannan ärvdes av sonen Olof som även fick en gammal malmgryta som (troligen) vägde 11 marker (drygt 2 kg), en förtennad kittel 3 marker, mässingskittel, en lockespann (gryta) och en förbränd koppargryta. Sonen Erik fick en avlång kopparpanna samt en malmgryta. Malmgrytor fick även bröderna Nils och Hans. Tennfat, vit mässingsljusstake och silverkosa är exempel på annat som fördelades, liksom oberedda fårskinn, siletråg och silebunkar, träfat och sädesskäppa. I källaren fanns också ett armborst med pilar (en stålbage med skäktor) och ett par gamla sporrar (»spårar«). Herr Olof fick en fävagn (?), en fåledrög (drög var ett slags arbetskälke), en harv och en kälke, Anders Åhnesson en hövagn, Sven Mårtensson en fålevagn (?), en hövagn, en järnkälke och två drögar och Erik Mårtensson en drög.

Byggnaderna på gården som nämns i arvskiftet var sätesstugan, klädesboden, visthuset, källarstugan, källaren, förstugan, lillestugan, matboden, brödboden samt två spannmålsbodar. En badstuga hade man också, som nämndes i samband med bränderna ovan. Det är inte säkert att alla dessa är olika byggnader. Källarstugan och källaren var till exempel säkerligen en byggnad. I sätesstugan fanns en liten vit (?) kista, en liten svart kista och ett skåp. De långstolar (bänk) och de långbord som nämns stod troligen i sätesstugan, liksom en ståndsäng. Den andra ståndsängen sägs ha stått i källarboden.

Sammantaget får man en bred bild av vad som fanns på gården. Men det är inte helt enkelt att se vem som ärvde vad då texten är något ostrukturerad. På ett ställe finns en sammanställning av arvet för den ogifte sonen Sven, exempelvis:

- malmgryta
- förgylld silverkedja
- boråsjärn
- en grå kviga
- hästfö
- en god galt
- ett ungt svin
- en gammal fålevagn
- en gammal hövagn
- två drögar
- förkälke
- långbord och stol
- en långstol
- stekpanna
- två pantskedar, en ring
- en byssa?
- ett skåp
- ett bord
- brännvinspanna
- stor kista
- liten vit kista
- en vit gylta?
- två silverskor och ett bälte
- två får
- en hund
- två silverskedar

Till detta får man dock lägga de textilier som tas upp på annat ställe i arvskiftet för Svens räkning: blå kjortel, skinnkjortel, klädeströja och livstycke. Därutöver ca 150

daler i pengar, som var och en av sönerna fick, och döttrarna 75 daler, hälften enligt den tidens lag, det vill säga totalt 975 daler.

I mantalslängden år 1659 och jordeboken år 1660 ser man att det då var Mårten Olofsson och sonen Erik Mårtensson med familjer som brukade två av byns tre gårdar.¹⁷ För var och en av de tre gårdarna red en ryttare 1660. Ett ryttartorp nordost om byn beskrivs på 1695 års karta i Bild 4. För Mårten Olofssons gård var räntan dessutom öronmärkt för lantmätaren Anders Bärgh under hans livstid. Det vill säga att räntan från gården var en del av lantmätarens lön. Mårten Olofsson och, troligen, hans bror Anders finns i boskapslängden från 1623, då Anders Olofssons familj hade 4 hästar, 3 oxar, 5 kor, 14 får och 8 svin och Mårtens familj 5 hästar, 2 oxar, 2 stutar, 5 kor, 25 får och 9 svin.¹⁸ Ungefär samma bestånd som 1666. Enligt de äldre geometriska kartorna från 1630-talet bestod de tre gårdarna i Huvudstad av 27 tunnland åkermark vardera, med åkern som brukades i tvåsåde (se Bild 1).¹⁹ De hade även ängsmark som gav 20 lass hö vardera. Clas Tollin skriver om sitt undersökningsområde i västra Östergötland, att runt år 1640 hade i genomsnitt varje hemman 20,8 tunnland åker.²⁰

Vid tiden för arvskiftet i Huvudstad hade Sverige just nått sin historiskt största geografiska utbredning. De dyrbara krigen fordrade stora resurser som avkrävdes befolkningen i form av utskrivningar av soldater, stående skatter och extraskatter. Historikern Jan Lindegren beskriver perioden 1620–1640 så att: »... i stort sett alla landets mänskliga och ekonomiska resurser togs i anspråk för att fullfölja den yttre militära expansionen.«²¹ Från år 1649 finns också beskrivningar av ett mycket kraftigt och långvarigt höstregn med efterföljande översvämningar och nödslakt av boskap i västra Östergötland; även epidemier härjade och år 1622 och 1630 omnämns en pest i Skänninge.²² Den stora branden som hade drabbat gården i Huvudstad 1624 och troligen även 1644 nämndes tidigare. Trots detta vittnar det bevarade arvskiftet om att gården i Huvudstad 1666 var relativt välbärgad. Den var förhållandevis stor sett till areal och djurbesättning. Folket där ägde också en rejäl säkerhet i silver och nära 1 000 daler i penningar som delades upp bland arvingarna. Dokumenten uppvisar också ett rikt matförråd och mängder av textilier och möbler. Och de hade haft resurser till att låta sonen Olof utbilda sig till präst. Den typ av historisk dokumentation som handlingarna representerar är sällsynta för den tid de kommer ifrån. De ger en fascinerande inblick i ett bondehem för över 350 år sedan.

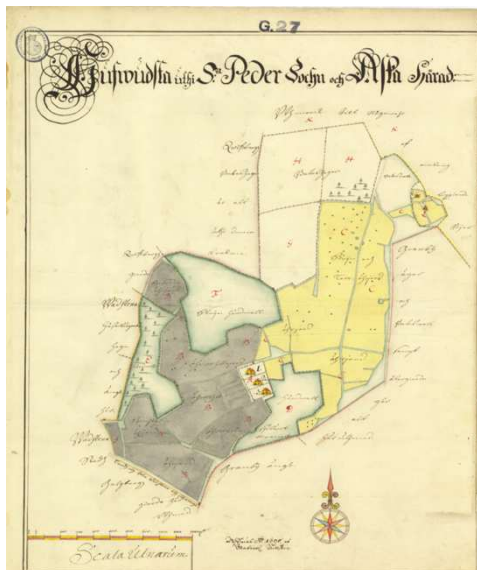

Bild 4. Ägomätning av Huvudstads by 1695. Källa: Lantmäteristyrelsens arkiv (akt D91-6:1.). Public Domain.

¹⁷ Mantalslängder 1642–1820, Östergötlands län 19 (uppslag 1315; RA bildid: A0005852_00085); Jordeböcker Östergötlands län 31 (uppslag 374; RA bildid: A0055276_00392).

¹⁸ Boskaps- m fl längder, Östergötland 9 (opaginerad; RA bildid: RA A0052571_00085).

¹⁹ Äldre geometriska kartor, Lantmäteriet D5 (opaginerad; RA bildid: R0000162_00044). Jämför med Myrdal (1999, s. 261ff).

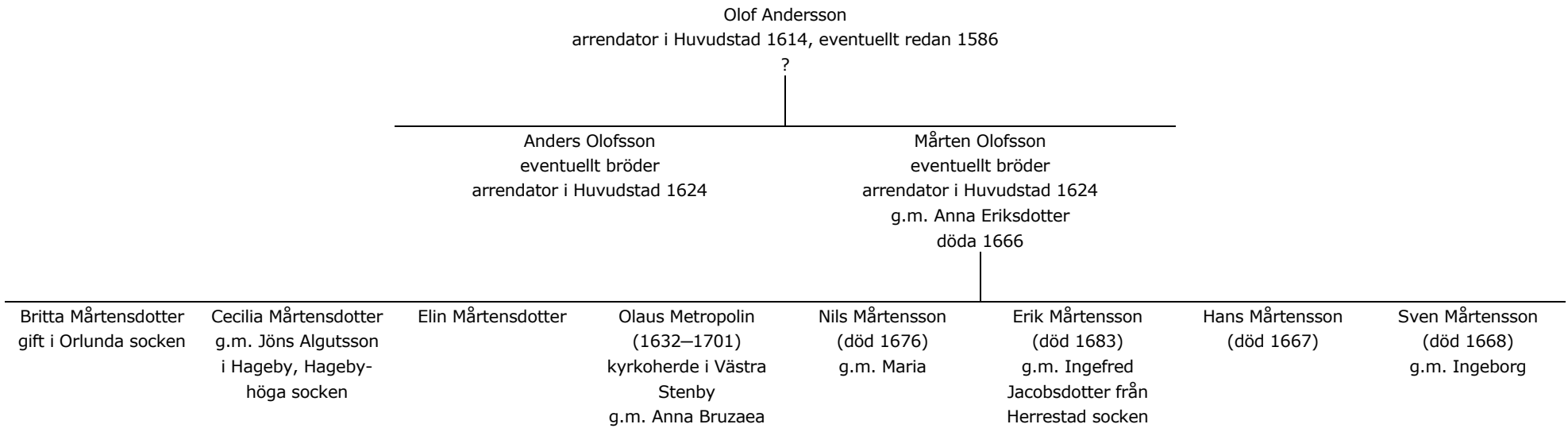
²⁰ Tollin (2010, s. 25).

²¹ Lindegren (1980, s. 11).

²² Westling (2002, s. 35).

C. Westling

Tabell 1. Släkttavla.

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

Institutet för språk- och folkminnen

Ortnamnsregistret

Lantmäteriet, Historiska kartor

Lantmäteristyrelsens arkiv

[RA =] Riksarkivet

Boskaps- m fl längder, Östergötland (SE/RA/5119/3)
9 (1623)

Jordeböcker Östergötlands län (SE/RA/55201/55201.05)
31 (1660:1)

Landskapshandlingar, Östergötlands handlingar (SE/RA/5121/5121.04)
1570:6 (1570), 1586:10 (1586), 1590:11 (1590), 1614:7 (1614), 1621:2 (1621)

Mantalslängder 1642–1820, Östergötlands län (SE/RA/55203/55203.04)
19 (1659)

Äldre geometriska kartor, Lantmäteriet (SE/RA/81003/1)
D5

[VaLA =] Landarkivet i Vadstena

Aska häradsrätts arkiv (SE/VaLA/01515)

Göta Hovrätt – Advokatfiskalens arkiv (SE/VaLA/03825/03)
EVIIAAAF:7 (1610–1629)

EVIIAAAF:15 (1644–1645)

EVIIAAAF:16 (1646–1647)

Vadstena rådhusrätts och magistrats arkiv (SE/VaLA/01714)
FII:1 Bouppteckningar och avskrifter (1651–1804)²³

Örnbergsska samlingen (SE/VaLA/02109)
14 Släkter på M–N

Tryckta källor och litteratur

Ericsson, G. J. V., (red.), (1952), *Vadstena stads äldsta tänkeböcker: (»Domboken«) 1577–1610*, Uppsala. LIBRIS-ID: 420220.

Lindegren, J., (1980), *Utskrivning och utsugning: produktion och reproduktion i Bygdeå 1620–1640*. Uppsala. ISBN: 915541107X.

Myrdal, J., (1999), *Det svenska jordbrukets historia. Band 2. Jordbruket under feodalismen: 1000–1700*, Stockholm. ISBN: 9127352218.

Ridderstad, A., (1917), *Östergötland 2. Östergötlands beskrivning med dess städer samt landsbygdens socknar och alla egendomar 1*, Stockholm. LIBRIS-ID: 10767.

[SAOB =] Svenska akademien, (1893–), *Ordbok över svenska språket*, Gleerupska universitetsbokhandeln. LIBRIS-ID: 8201689.

Söderström, G., (red.), (2000), *600 år i Vadstena*, Stockholm. ISBN: 9170311102.

Tollin, C., (2010), *Ägodomäner och sockenbildning i västra Östergötland: En rumslig studie om kyrkliga upptagningsområden och ägarförhållanden vid tiden för Alvastra klostrets grundande*, Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala. LIBRIS-ID: 11927227.

Westling, C., (2002), *Småstadens dynamik: Skänninges och Vadstenas befolkning och kontaktfält ca 1630–1660*, doktorsavhandling, Linköping. ISBN: 9173734551.

Örnberg, V., (1884–1908), *Svensk släkt-kalender & Svenska ättartal*. LIBRIS-ID: 952204 & 1718096.

²³ Borde vara »Bouppteckningar och arvskiften«.